

X3
Done

D10-1972

Doos
9a

Boekmanstichting
Bibliotheek E. P. G.
Boekmanstichting
Bibliotheek

STICHTING DONEMUS
JAARVERSLAG 1972

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

X3
C5
003
421

S T I C H T I N G D O N E M U S
J A A R V E R S L A G 1 9 7 2

INLEIDING

Na het uitvoerige verslag dat het vorige jaar verscheen over doen en laten van Donemus, verschijnt ditmaal een veel simpeler relaas. Wel werd van de vorige keer overgenomen het systeem om de hoofden van de verschillende afdelingen zelf aan het woord te laten. Hieronder komen ditmaal voor het eerst Nico Schuyt en Harry van Steenis aan het woord, hoofd van respectievelijk de copieer-afdeling en de reproductie-afdeling. Door hun bijdragen wordt aan het aspect uitgeverij van onze stichting beter recht gedaan.

De indeling van het jaarverslag 1972 wordt daardoor als volgt:

- I Financiën, door Paul Wiegman (PW), administrateur. Het leek interessanter een algemeen overzicht te geven over de financiële toestand van Donemus, dan - zoals voorheen - uitsluitend te gewagen van de subsidies.
- II Organisatie, door Martien van der Kuijp (MK), directie-secretaresse, waarin aan de figuren van Gerard Boedijn en Bertus van Lier aandacht geschonken wordt, die ons in 1972 ontvielen.
- III Informatie en propaganda, door drs. Rogier Starreveld (RSt), hoofd van de afdeling van die naam, die onder meer aandacht schenkt aan twee objecten die het niet-commerciële Donemus heeft uitgevoerd op verzoek van twee zéér commerciële organisaties, te weten de KLM en Reader's Digest.
- IV Bibliotheek en documentatie, door Rina Smits-Westhof (RSm), bibliothecaresse, die onder meer wijst op de overstelpende toename van het aantal nieuwe composities dat Donemus krijgt te verwerken.
- V Copiëren en reproduceren, door Nico Schuyt (NS), chef van de copieer-afdeling, en Harry van Steenis (HS), chef van de reproductie-afdeling. Zoals hierboven uiteengezet is dit een nieuwe rubriek in ons jaarverslag.
- VI Verkoop en verhuur, door Harry Hablous (HH), boekhouder, waarin de vergelijking met vorig jaar (althans wat de verhuur betreft) een onmogelijkheid blijkt, in verband met een nieuwe procedure voor het administreren der orkest-materialen, die in het verslagjaar is ingegaan.

AJ

I FINANCIEN

In het jaar 1972 beliepen de uitgaven van Donemus
(hieronder nader gespecificeerd) f 881.774,-
en de inkomsten (eveneens hieronder gespecificeerd) " 294.165,-

Het tekort is derhalve f 587.609,-
=====

Voor dit tekort kunnen wij aan overheidssubsidies
verwachten (zie specificatie) f 586.558,-
=====

Er blijft dan nog een ongedekt tekort van f 1.051,-
=====

Dit tekort is uitsluitend ontstaan op de post buitenlandse
publiciteit, waarvoor een afzonderlijk subsidie van de afdeling
Internationale Betrekkingen van het Ministerie van CRM ont-
vangen wordt. Het budget voor 1972 werd met het bedrag van
f. 1.051,- overschreden.

Uitgaven 1972

reproductie-afdeling	f 11.099,-
huisvesting	" 67.424,-
salarissen, sociale lasten etc.	" 496.878,-
bibliotheek en documentatie	" 38.932,-
informatie en propaganda	" 50.349,-
Nederlands Comité van de IMC	" 4.972,-
buitenlandse publiciteit	" 65.051,-
DAV-platenserie	" 18.982,-
exploitatiekosten	" 82.173,-
algemene kosten	" 45.448,-
interest	" 466,-
	<hr/>
	f 881.774,-
	=====

Inkomsten 1972

opbrengst verkoop, verhuur e.d.	f 109.164,-
auteursrechten	" 80.020,-
opbrengst DAV-platen	" 8.577,-
subsidie voor DAV-platen	" 10.404,-
subsidie buitenlandse publiciteit	" 60.000,-
algemeen subsidie Stichting Ned. Muziekbelangen	" 20.000,-
subsidies provincies	" 6.000,-
	<hr/>
	f 294.165,-
	=====

Te verwachten overheidssubsidies

Rijkssubsidie, vastgesteld met schrijven Ministerie van CRM d.d. 23 oktober 1973	f 495.920,-
subsidie Gemeente Amsterdam, toegezegd	" 85.000,-
suppletie subsidie Gemeente Amsterdam, nog aan te vragen op basis subsidieverhouding Rijk/Gemeente 85:15	" 1.638,-
suppletie subsidie buitenlandse publiciteit, afd. Internationale Betrekkingen Ministerie van CRM	" 4.000,-
	<hr/>
	f 586.558,-
	=====

Uit dit overzicht blijkt dat wij in 1972 - op het tekort op de buitenlandse publiciteit van f. 1.051,- na - zijn rondgekomen. Dit is geschied doordat wij beneden het voor 1972 begrote tekort zijn gebleven en dank zij het feit dat de overheid bereid is gebleken, na overleg met de Stichting Nederlandse Muziekbelangen, de z.g. DAV-partituren in het subsidie te betrekken.

Nu het Ministerie van CRM het subsidie tenslotte zonder verdere restricties heeft bepaald op 85% van het tekort, lijkt het vertrouwen gewettigd dat de Gemeente Amsterdam dienovereenkomstig haar subsidie zal vaststellen op 15% van het tekort, temeer omdat ook de Gemeente bereid is gebleken mee te gaan met de gevonden oplossing voor de subsidiëring van de DAV-partituren.

PW

II ORGANISATIE

A. Componisten

"Wij groeyen vast in tal en last" zou Vondel misschien zeggen als hij het steeds groter wordende aantal componistennamen in de Donemus-catalogus onder ogen kreeg. En als gevolg van dit groeiende aantal heeft Donemus uiteraard veel werk te verzetten, maar het "claeght" daarover allerminst.

Per 31 december 1972 vermeldde de catalogus werken van 208 componisten (van wie er 155 nog in leven waren). Hieronder zijn er tien van wie in het jaar 1972 voor het eerst werk werd opgenomen, t.w.:

Caecilia Andriessen	Ronald Kok
Dick Borstlap	Jacques Maassen
John Holvast	Wim de Ruiter
Geert van Keulen	Koos Terpstra
Jan Kleinbussink	Peter-Jan Wagemans.

Helaas overleden twee componisten, te weten Bertus van Lier (op 14 februari) en Gerard Boedijn (23 september). Uiteraard blijven de werken van deze componisten in de catalogi vermeld.

Bertus van Lier werd op 10 september 1906 te Utrecht geboren. Zijn muzikale opleiding ontving hij aan het Amsterdams Conservatorium. Als zijn belangrijkste mentoren na deze opleiding beschouwde hij Willem Pijper en Hermann Scherchen. Het hoogtepunt uit zijn compositorische arbeid is wel zijn Hooglied, waarvan hij ook de tekst geheel reconstrueerde. Behalve componist was Bertus van Lier ook een denker over muziek, hetgeen zijn neerslag vond in zijn dagblad-artikelen en in zijn essays. De jaren waarin hij aan de Universiteit te Groningen verbonden is geweest, heeft hij vooral deze kant van zijn veelzijdig talent op overtuigende wijze kunnen bewijzen. Hij overleed op 14 februari 1972 in zijn woonplaats Roden, Drente.

Gerard Boedijn werd 19 november 1893 te Hoorn geboren. Hij ontving zijn opleiding eerst aan de Stedelijke Muziekschool in zijn geboortestad, later te Amsterdam bij bekende pedagogen als Togni, Zweers, Van Milligen, Röntgen e.a. Het Nederlandse muziekleven heeft deze zeer werkzame figuur leren kennen als violist, dirigent, pedagoog, jurylid en componist. Als componist ontwikkelde hij zich tot een van de beste kenners van het harmonie- en fanfare-orkest. De uitgaven die van zijn hand op dit gebied verschenen, vormen het belangrijkste deel van zijn oeuvre, dat over de 200 titels omvat. Boedijn overleed op 23 september te Hoorn.

B. Raad van Beheer

De jaarvergadering van de raad van beheer vond plaats op 31 augustus. Op dat tijdstip bestond de raad uit de volgende personen:

J.W. Acda	Gerard Hengeveld (KNTV)
H. Albersen	Robert Heppener (SNM)
Jurriaan Andriessen (Geneco)	James S. Holmes (VvL)
Louis Andriessen (Geneco)	Paul Hupperts
Lodewijk de Boer (VvL)	Henk Kroes (KNTV)
Mr. Rob du Bois (Geneco)	Mr. Th. Limperq (SNM)

Willem Breuker (Geneco)
Carel Brons
Jaap Geraedts (SNM)
Dr. C. von Gleich (VNM)

Marinus Voorberg
Mevr. Prof.Dr. H. Wagenaar-
Nolthenius (VNM)
Dr. Jos Wouters (SNM).

Prof.Dr. E. Reeser trad ook dit jaar op als regeringscommissaris.

Zoals tijdens de jaarvergadering 1971 reeds was besloten, werd Marinus Voorberg uitgenodigd om de plaats van Louis Toebosch te bezetten, waartoe de heer Voorberg zich bereid verklaarde. Ten gevolge van een structuurwijziging binnen het Genootschap van Nederlandse Componisten werden door het Geneco de mandaten ingetrokken en door nieuwe vervangen. Zo werd Lex van Delden opgevolgd door Louis Andriessen, Jaap Geraedts door Willem Breuker en Robert Heppener door Rob du Bois. Peter Schat volgde Jurriaan Andriessen op, echter eerst na de jaarvergadering. Door de Stichting Nederlandse Muziekbelangen werden Jaap Geraedts en Robert Heppener benoemd (als opvolger van Jan Mul, die op 30 december 1971 was overleden, en in een bestaande vacature die aan de SNM toekwam), zodat deze beide leden toch in de raad van beheer bleven, zij het namens een andere organisatie. Na de jaarvergadering benoemde de SNM in de plaats van Mr. Th. Limperg, die als directeur van Buma afscheid nam, de hem in die functie opvolgende Mr. J.H. Verhagen.

Bij de opening van de jaarvergadering heette de voorzitter de nieuwe leden hartelijk welkom en herdacht hij vervolgens drie sedert de najaarsvergadering overleden componisten, t.w. Hugo Godron, Bertus van Lier en Jan Mul. In het bijzonder werd stilgestaan bij de figuur van Jan Mul, die zich sedert de oprichting voor Donemus heeft beijverd en gedurende twintig jaar deel uitmaakte van bestuur en raad van beheer.

Vervolgens werden concept-jaarverslag en accountantsrapport besproken, waarbij - zoals de laatste jaren helaas steeds het geval is - de moeilijke financiële situatie veel tijd en aandacht eiste.

De Geneco-vertegenwoordigers meldden dat van de "Werkgroep Donemus" van het Geneco een rapport tegemoetgezien kon worden; dit rapport zal een kritisch licht laten vallen op de huidige structuur en werkwijze van Donemus om zo mogelijk daarin verandering en verbetering te brengen. Een en ander zal tot stand komen in overleg met alle medewerkers van Donemus.

C. Bestuur

Het bestuur werd ten tijde van de jaarvergadering van de raad van beheer gevormd door:

Dr. Jos Wouters, voorzitter	Jurriaan Andriessen
Paul Hupperts, secretaris	Carel Brons
Mr. Th. Limperg, penningmeester	Jaap Geraedts.
H. Albersen	

Na de jaarvergadering werd Peter Schat in de plaats van Jurriaan Andriessen in het bestuur benoemd.

Acht bestuursvergaderingen werden in 1972 gehouden, waarbij zoals gewoonlijk een grote verscheidenheid van onderwerpen aan de orde kwam en waarbij ook dit jaar weer ruime aandacht moest worden besteed aan de financiële problemen waarmee Donemus worstelt. Daarnaast werd gesproken over de nieuwe opzet van het

Geneco, waaruit een werkgroep is gevormd die zich speciaal met de problematiek rond Donemus gaat bezighouden. Ook beraadde het bestuur zich opnieuw over de manieren waarop de orkesten zoveel mogelijk geïnteresseerd kunnen worden voor de Nederlandse muziek van deze tijd, en over de uitgave van een informatieve brochure over Donemus.

D. Personeelsbezetting

Per 31 december 1972 telde Donemus' staf 16 personen, van wie een aantal in part-timeverband werkte. In het verslagjaar vonden enkele wisselingen plaats, waardoor de "sterkte" - i.v.m. part-timewerk - zelfs iets terugliep.

MK

III INFORMATIE EN PROPAGANDA

De activiteiten van de afdeling informatie en propaganda bleven in beginsel onveranderd. De publicatie van het tijdschrift Sonorum Speculum werd voortgezet, evenals de productie van grammofoonplaten in de Donemus Audio-Visuele Serie (DAVS). Voorts werden er diverse tentoonstellingen in binnen- en buitenland georganiseerd, verschillende manifestaties gehouden en enkele speciale projecten gerealiseerd. Ook werden er weer groepen belangstellenden tijdens oriëntatiebezoeken rondgeleid. Vanzelfsprekend werden tenslotte de contacten met instellingen en personen uit het muziekleven zoveel mogelijk uitgebreid of werden reeds bestaande relaties geïntensiveerd. Dat laatste met name ten aanzien van de Stichting Gaudeamus en de Eduard van Beinum Stichting, waarmee Donemus tot een meer geregeld drie partijen-overleg kwam.

Van Sonorum Speculum konden evenals in 1971 slechts drie nummers verschijnen als gevolg van een subsidie die niet aan de aanzienlijke stijgingen van drukkosten en porti bleek te kunnen worden aangepast. In nummer 49 werden o.a. artikelen over composities van Ton de Leeuw en David Porcelijn geplaatst. De nummers 50 en 51 verschenen als dubbelnummer onder de titel "Music in paintings of the low countries in the 16th and 17th centuries/Musik auf niederländischen Gemälden im 16. und 17. Jahrhundert". Een overeenkomstig het onderwerp rijk geïllustreerde publicatie van de hand van de musicoloog-historicus Pieter Fischer. Evenals de reeds in 1971 verschenen publicatie "Nederlandse Componisten Galerij/Dutch Composers' Gallery" door Dr. Jos Wouters, werd ook het dubbelnummer 50/51 van Sonorum Speculum ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Donemus uitgebracht. De oplage van Sonorum Speculum steeg tot boven de 17.000.

Na de overgang in 1971 van jaarcodering op seizoencodering verschenen gedurende 1972 in de DAV-Serie de nummers 7172-2, 7172-3, 7172-4 en 7273-1 met composities van Jurriaan Andriessen, Badings, Du Bois, Willem Frederik Bon, Van Delden, Diepenbrock, Heppener, Kunst, Ton de Leeuw, Vermeulen en Van Vlijmen. Met ingang van DAVS 7172 werden de partituren losgemaakt van de plaat, hetgeen de productie vereenvoudigde. Plaat en partituur bleven overigens als eenheid verkocht worden, al is het de vraag of niet moet worden overwogen de platen ook zonder partituren aan te bieden, tegen daarmee in overeenstemming zijnde prijzen. De verkoopresultaten waren conform de verwachtingen op basis van voorgaande jaren.

In binnen- en buitenland werden weer diverse tentoonstellingen gehouden. In verschillende gevallen kon daarbij gebruik worden gemaakt van de demontabele wisseltentoonstelling met geluidsapparatuur, die in 1971 dankzij een subsidie van de Centrale Afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van CRM kon worden aangeschaft. Deze tentoonstelling werd geplaatst in de Zweedse stad Östersund (1-9 juli) als onderdeel van een Nederlandse muziekmanifestatie die in samenwerking met de Stichting Gaudeamus, het Nederlands Impresariaat en de Zweedse organisatie Rikskonserter tot stand kwam. De programma's met

Nederlandse composities (voornamelijk uitgevoerd door het Mobiel Ensemble Nederland) vormden met deze Donemus-tentoonstelling een zinvolle eenheid. Ook in het Westduitse Hildesheim voldeed de wisseltentoonstelling goed, ditmaal in het kader van de manifestatie "Begegnung mit den Niederlanden", georganiseerd door de Nederlandse Ambassade in Bonn. Voorts kunnen als belangrijke evenementen met tentoonstellingsmogelijkheid apart worden genoemd het ISCM-Festival in Graz (14-20 oktober) en de Donaueschinger Musiktage (20-22 oktober), waar Donemus met collecties aanwezig was. Een overzicht van alle gehouden tentoonstellingen volgt hieronder.

binnenland

februari	1-12	Maison Descartes, Amsterdam, "Royan, son festival"
	7	muziekbeurs Assen
	21	muziekbeurs Utrecht
april	7-13	Queekhoven, interpretatiecursus piano/cello
	4-10	Gaudeamus vertolkersconcours
24 april-19 mei		NOS dirigentencursus
mei	13-26	Queekhoven, meesterkursus orkestspel
	27-28	KNTV informatiedagen, Woudschoten
juni	3	informatiedag ISCM sectie Holland, NCRV-studio, Hilversum
	5- 7	Studio voor componisten, Utrechts Symfonie Orkest, Tivoli, Utrecht
juli	9-28	Internationale Zomeracademie voor organisten, Haarlem
24 juli-12 aug.		Zwolse gitaarweken
augustus	12-19	zomerkamp Jeugd en Muziek, Woudschoten
	23-31	Queekhoven, harpweek
	1-31	muziekbibliotheek Wageningen
	28	muziekbeurs Eindhoven
september	8-15	Internationale Gaudeamus Muziekweek
november	4-15	Queekhoven, Skriabine-concours

buitenland

juni	17-20	National Association of Music Merchants Show, Chicago, USA
juli	1- 9	Östersund, Zweden
	14-29	Jeugd en Muziek Grozjan, Joegoslavië
september	9-15	IAML-congres, Bologna
	8-12	Musica '72, Antwerpen
oktober	8-20	Begegnung mit den Niederlanden, Hildesheim, DBR
	20-22	Donaueschinger Musiktage
	23-26	Symposium on the problematic of to-day's musical notation, Rome
	14-20	ISCM-Festival, Graz

Van de gerealiseerde projecten kan allereerst worden vermeld hoe aan het 25-jarig bestaan van Donemus aandacht werd besteed. Al in 1971 werd besloten de jubileumviering niet te concentreren op een speciale, al dan niet grootscheepse manifestatie met het gebruikelijke feestconcert en de gebruikelijke receptie plus andere ontvangsten gedurende enkele dagen, maar om

geurende het hele jubileumseizoen 1971/72 waar mogelijk iets bijzonders te doen dat algemeen de aandacht zou vestigen op het werk van Nederlandse componisten en de functie van Donemus. Tegen deze achtergrond werden al in het Holland Festival 1971 door het Concertgebouworkest en het Residentie-Orkest bijzondere programma's uitgevoerd met werk van Willem Pijper en Kees van Baaren en van verschillende van hun leerlingen.

De hierboven reeds genoemde publicaties van Dr. Jos Wouters en Pieter Fischer kwamen eveneens als jubileumbijdragen tot stand. Weer op een geheel andere manier werd door de radio aan het 25-jarig bestaan aandacht besteed. Gedurende een hele week (21-28 mei) hebben de AVRO, KRO, NCRV, NOS, TROS, VARA en VPRO zoveel mogelijk hun programma's aan Nederlandse muziek en het werk van Donemus gewijd. In de omroepbladen werden deze muziekuitzendingen en interviews door vaak uitgebreide artikelen begeleid. We zijn de muziekafdelingen van al die zendgemachtigden zeer dankbaar en bewaren ook aan het overleg binnen de Werkgroep Muziek NOS de beste herinneringen.

Een project van geheel andere aard werd in samenwerking met Reader's Digest gerealiseerd. Aan de gramfoonplaten-cassette "Europa in Concert" die door Reader's Digest op de markt werd gebracht - op elk van de tien platen muziek van één land - kon Donemus een elfde plaat met Nederlandse muziek toevoegen. Het resultaat werd "Concert in eigen driekleur", 350 jaar Nederlandse muziek, met werk van Sweelinck, Hellendaal, De Fischer, Pijper, Van Baaren, Hendrik Andriessen en Paap. De eerste oplage bedroeg 10.000, waarna twee herpersingen van elk 5.000 exemplaren volgden.

Weer een andere mogelijkheid om een speciaal publiek in contact te brengen met Nederlandse muziek bood de KLM. Voor het Entertainment Program van september tot december op de vluchten naar de V.S. vervaardigde Donemus onder de titel "Holland Hour - Dutch Music 1472-1972" een bandje met werk van zeven componisten, te weten: Obrecht, Hellendaal, Johan Wagenaar, Pijper, Flothuis, Orthel en Van Vlijmen.

Het aloude plan om Phonogram International B.V. een plaat met kamermuziek van Pijper in productie te laten nemen, kon helaas geen doorgang vinden omdat de Stichting Nederlandse Muziekbelangen, die de desbetreffende opnamen bezit, niet met Phonogram tot overeenstemming kon komen.

In samenwerking met Gaudeamus en de Eduard van Beinum Stichting werd op Queekhoven voor leden van Jeugd en Muziek, docenten en andere belangstellenden een weekend (21-22 oktober) gewijd aan het verschijnsel grafische notatie.

In samenwerking met het Amsterdams kamermuziekcentrum "De Suite" werd een serie van vijf concerten, gewijd aan hedendaagse Nederlandse muziek, georganiseerd.

In de gehoorzaal vonden diverse bijzondere ontvangsten plaats. Aan Ton de Kruyf werd op 5 april de Fontein Tuynhout-prijs 1972 uitgereikt voor zijn slagwerkcompositie "Séance". Op 16 juni werd samen met aanwezigen van het Genootschap van Nederlandse Componisten een dertigtal Russische componisten ontvangen. Een feestelijke bijeenkomst vond op 27 november plaats, toen aan Felix de Nobel de Medaille van de Stad Amsterdam werd uitge-

reikt.

Ten aanzien van de vertegenwoordigers van Donemus in het buitenland kan worden gemeld dat na het opzeggen door Donemus in 1971 van het contract met Carisch S.p.A. in Milaan een nieuw contract werd gesloten met Edizioni Suvini Zerboni S.p.A., eveneens te Milaan. Suvini Zerboni verwierf derhalve de alleen-vertegenwoordiging van Donemus voor Italië.

Tijdens het verslagjaar vervulden leden van de directie verschillende functies in het muziekleven:

André Jurres (directeur):

lid van verschillende commissies uitgaande van het Ministerie van CRM, van de Raad voor de Kunst en van de Amsterdamse Kunstraad;

bestuurslid van de Sectie Muziekbibliotheken en Fonotheken van het NBLC (Nederlands Bibliotheek en Lectuur Centrum), van de Toonkunst-bibliotheek, van Gaudeamus, het Amsterdams Conservatorium, het Concertgebouworkest, het Contactorgaan Electro-nische Muziek, van Conamus (Comité voor Nederlandse Amusementsmuziek) en van de Nationale Unesco Commissie; voorzitter van de Music Information Centres en van de International Society for Contemporary Music.

Bovendien woonde de directeur de volgende bijeenkomsten bij:
maart, Parijs bestuursvergadering International Music Council

april, Parijs idem

juni, Frankfurt a/M. bestuursvergadering International Association of Music Libraries

juni, Strasbourg overleg Westeuropese leden International Music Council

september, Oslo gast van de Nordic Music Days

september, Luxemburg openingsrede namens International Music Council bij congres Confédération Internationale des Sociétés Populaires de Musique

oktober, Bratislava overleg Oosteuropese leden International Music Council en gast van International Rostrum of Young Interpreters.

Rogier Starreveld (hoofd afdeling informatie en propaganda): lid afdeling muziek en commissie Cultureel Informatiecentrum Raad voor de Kunst en structuurcommissie operagezelschap Forum;

bestuurslid Amsterdams Fonds voor de Kunst, Cultuurfonds BUMA en Stichting Huygens-Fokker; voorzitter Stichting Kamermuziek Amsterdam (KAM), secretaris Stichting Studiefonds Oskar Back.

Tot slot zij vermeld dat André Jurres ook in 1972 zijn wekelijkse radiatorbriek "De komende week" voor de NOS verzorgde; zijn plaatsvervanger was Rogier Starreveld.

RSt

IV BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

A. Donemus-copyright

	<u>1971</u>	<u>bij</u>	<u>af</u>	<u>1972</u>
zuiver instrumentale orkestwerken	1133	41	1	1173
vocaal-instrumentale orkestwerken	482	8	-	490
zuiver instrumentale kamermuziek	1612	98	6	1704
vocaal-instrumentale kamermuziek	668	22	2	688
a cappella koorwerken	199	4	-	203
electronische muziek	19	5	-	24
	<u>4113</u>	<u>178</u>	<u>9</u>	<u>4282</u>

Met 178 nieuwe uitgaven in één jaar loopt 1972 voorlopig aan de kop, waarbij het opvallend is dat van deze 178 nieuwe composities de groep instrumentale kamermuziek er niet minder dan 98 voor zijn rekening neemt.

Door de commerciële uitgeverij zijn in totaal 5 werken overgenomen:

Jurriaan Andriessen - Kerstcanon (Uitgeverij Ploegsma) en Sinfonia dell'arte (Molenaars Muziekcentrale), Jan Maarten Komter - Punteado Suite pour deux guitares (Harmonia), Jos Kunst - Glass Music (Peters Edition, Londen) en Lucas Vis - Essay I (Novello & Co. Ltd.); terwijl 4 componisten ieder één van hun werken uit de roulatie hebben laten nemen.

B. Buitenlandse collectie

Een part-timekracht heeft het op zich genomen orde te brengen in de stapels buitenlandse partituren en platen die wij in de loop der jaren ontvangen hebben door uitwisseling, schenkingen enz. Na enige selectie is nu alles gecatalogiseerd en kunnen we constateren dat deze buitenlandse collectie omvat:

partituren: 1396 (van 642 verschillende componisten)
 platen : 502
 banden : 51.

C. Inzage- en presentexemplaren

	<u>1971</u>		<u>1972</u>	
Nederland : inzage-exemplaren	1822		2147	
presentexemplaren	946		1220	
	<u> </u>	2768	<u> </u>	3367
buitenland: inzage-exemplaren	597		906	
presentexemplaren	336		367	
	<u> </u>	933	<u> </u>	1273
		<u>3701</u>		<u>4640</u>

Aangezien in 1972 een record-aantal nieuwe composities het Donemus-copyright gekregen hebben, ligt het in de lijn dat er ook meer presentexemplaren de wereld in gezonden zijn. Immers,

van elke nieuwe compositie wordt een extra aantal exemplaren aangemaakt om deze bij musici, dirigenten, ensembles enz. onder de aandacht te brengen. De (in 1970 geconstateerde) lichte terugval van het aantal verzoeken om inzage is via 1971 omgeslagen in een stijgend aantal aanvragen; dit geldt zowel voor Nederland als voor het buitenland.

D. Bezoekers

	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Nederlandse bezoekers	2044	2552
buitenlandse bezoekers	233	280
	<u>2277</u>	<u>2832</u>

Het is verheugend te kunnen constateren dat de belangstelling voor Donemus (bijna 600 bezoekers meer dan vorig jaar) nog steeds toeneemt, ondanks de indruk van stabilisatie die de laatste jaren uit de cijfers sprak.

Ook het telefoonverkeer van de buitenwacht met Donemus neemt hand over hand toe en heeft ertoe geleid dat de P.T.T. een vierde lijn voor ons vrijgemaakt heeft, zodat de klacht dat "Donemus zo moeilijk te bereiken is" naar wij hopen iets minder vaak te horen zal zijn.

E. Geluidsopnamen

	<u>1971</u>	<u>bij</u>	<u>1972</u>
zuiver instrumentale orkestwerken	898	36	934
vocaal-instrumentale orkestwerken	181	8	189
zuiver instrumentale kamermuziek	1019	57	1076
vocaal-instrumentale kamermuziek	402	9	411
a cappella koorwerken	105	5	110
electronische muziek	58	9	67
filmmuziek	2	-	2
	<u>2665</u>	<u>124</u>	<u>2789</u>

De moeilijkheden om ten behoeve van onze bibliotheek tijdig aan goede band-copieën te komen, worden steeds groter i.v.m. de onderbezetting aan technici bij de N.O.S. en bij de Wereldomroep. Hierdoor ontstaan hinderlijke achterstanden en lacunes. Onderhandelingen met beide organisaties zijn gaande om uit deze impasse te geraken.

RSm

V COPIEREN EN REPRODUCEREN

A. De copieer-afdeling

Evenals in voorafgaande jaren werd er in 1972 gewerkt met free-lance-copiïsten. Dat waren er ditmaal 17 en zij schreven de partijen uit van 45 orkestwerken en van 46 kamermuziekcomposities.

De werkzaamheden van deze afdeling werden gedurende de laatste jaren sterk uitgebreid: zij ontwikkelde zich tot een informatie- en contactcentrum, waar de componisten terecht kunnen om de problemen, verbonden aan de uitgaven, te bespreken; waar componisten zich kunnen laten informeren over notatie-wijzen, gebruik van pennen en de aspecten van het reproducere; waar componisten en copiïsten zich buigen over de soms niet geringe notatie-problemen der uit te schrijven partijen; waar de mensen van onze bibliotheek en van onze reproductie-afdeling hun bezigheden - voor zover die de nieuwe uitgaven betreffen - coördineren; waar correcties in bestaande uitgaven worden geregeld e.d. meer. Op al deze gebieden was er in 1972 veel activiteit.

NS

B. De reproductie-afdeling

Een jaarverslag zou niet compleet zijn, wanneer het geen getallen zou bevatten. Maar het is toch ook van belang om eens iets anders te vermelden dan wat voor velen uitsluitend dorre cijfers zijn. En met dat "iets anders" doel ik op een aspect van de reproductie-afdeling, waar alle partituren verwerkt worden.

Wanneer wij namelijk het dubbelzijdige lichtdrukpapier dat per maand gebruikt wordt als één groot vel zouden beschouwen, dan was het mogelijk om een strook neer te leggen van 35 cm. breed en 32½ km. lang, dus ongeveer de afstand van Amsterdam tot Hilversum. Regelmatig horen wij dan ook van onze leveranciers dat Donemus tot de grootste afnemers behoort. Gezien het feit dat wij dubbelzijdig lichtdrukmetaal verwerken, behoren wij tot de uitzonderingen en alleen omdat onze jaaromzet zo groot is konden wij dit metaal nog steeds betrekken. Eén van onze leveranciers heeft enige jaren geleden de productie van dubbelzijdig metaal gestaakt, maar gelukkig voor ons blijft zijn concurrent ons nog steeds voorzien.

Geregeld worden met deze leverancier besprekingen gevoerd om het papier op een goede constante te houden. Ook wat betreft ons filmmetaal wordt nog steeds gewerkt aan kwaliteitsverbetering. Gelukkig voor ons hebben wij daarbij de volle medewerking van Kodak, die ons met alles ter zijde staat, waarbij natuurlijk de verkoop van hun producten bovenaan staat. Hierbij is het van belang er op te wijzen dat ook Donemus met waterverontreiniging te maken heeft. Immers, zowel het lichtdrukpapier als de filmmaterialen zijn afhankelijk van o.a. water, en wanneer dat water vervuild is, heeft dat zijn weerslag in de resultaten.

Tenslotte vermelden wij nog dat wij ons in de loop der jaren een methode eigengemaakt hebben om vanuit de microfilm extreme ver-

grotingen te maken. Immers, het negatiefformaat is maar 24 x 36 millimeter en van daaruit maken wij vergrotingen die soms tot de 100 centimeter gaan. Dit kan evenwel alleen gedaan worden indien het origineel voldoende duidelijk is.

HS

VI VERKOOP EN VERHUUR

A. Verkoop kamermuziek Nederland

	<u>1971</u>	<u>%</u>	<u>1972</u>	<u>%</u>
particulieren	2442	36	3593	45
conservatoria	299	4	354	5
Instituut voor Muziekwetenschap, Utrecht	117	2	175	2
NOS	273	5	270	3
muziekhandel	3529	53	3526	45
totaal	<u>6660</u>	<u>100</u>	<u>7918</u>	<u>100</u>

Vooruitgang in vergelijking met 1971: 1258 delen, oftewel 19%.
Opvallend is de vooruitgang van verkoop direct aan particulieren en de relatieve achteruitgang van de verkoop via muziekhandelaren.

De Nederlandse muziekhandelaren die in 1972 meer dan honderd kamermuziekwerken van Donemus gekocht hebben zijn:

Broekmans & Van Poppel, Amsterdam	1208
W.F. Lichtenauer, Rotterdam	468
Eerste Muziekcentrale N.V., Naarden	365
J.A.H. Wagenaar, Utrecht	240
Muziekbeurs Amsterdam, Amsterdam	217
Muziekhandel Saul B. Groen, Amsterdam	173
Albersen & Co., Den Haag	161
Nederlands Blokfluitcentrum N.V., Utrecht	152

B. Verkoop kamermuziek buitenland

	<u>1971</u>	<u>%</u>	<u>1972</u>	<u>%</u>
particulieren	577	10,6	600	11
Rud. Erdmann, Wiesbaden	584	10,7	623	11,3
C.F. Peters Corp., New York	3910	71,9	3873	70,3
Alfred Lengnick & Co. Ltd., Londen	270	5	276	5
overige buitenlandse muziekhandelaren	96	1,8	133	2,4
totaal	<u>5437</u>	<u>100</u>	<u>5505</u>	<u>100</u>

Vooruitgang in vergelijking met 1971: 68 delen, oftewel 1,3%.

Van de totale verkoop in 1972 nam de verkoop buitenland een vrij grote plaats in, n.l. 41% (in 1971 45%), terwijl het aandeel van Peters Corp. ten opzichte van de totale verkoop niet minder dan 29% bedroeg (in 1971 zelfs 32%).

C. Verhuur van orkestwerken

Nederland: beroepsorkesten	151
radio-orkesten	52
amateurorkesten	<u>110</u>

(Nederland 313)

buitenland: via vertegenwoordigers	83	
rechtstreeks	72	
	<hr/>	155
		<hr/>
		468

Wij moeten er nadrukkelijk op wijzen dat bovenvermelde cijfers niet vergeleken kunnen worden met de resultaten van voorafgaande jaren, aangezien een andere methode van telling werd toegespast voor het vierde kwartaal van 1972.

Telling in voorafgaande jaren geschiedde aan de hand van de aan orkesten aangeboden verhuurnota's, ongeacht of de daarop vermelde werken al dan niet in het desbetreffende jaar werden uitgevoerd.

In verband met het feit dat de firma Albersen & Co. op 1 september 1972 de financiële afhandeling van verhuur van orkestmaterialen ter hand nam, was het voor Donemus niet meer nodig om na deze datum de betrokken orkesten een verhuurnota toe te zenden, zodat telling daarna alleen kon geschieden aan de hand van de afrekening van de firma Albersen, waarop uitsluitend de uitvoeringen vermeld stonden die daadwerkelijk nog in 1972 plaatsvonden.

Een vergelijkend overzicht zal dan ook pas in het jaarverslag over 1974 kunnen verschijnen, met als vergelijkende basis het jaar 1973.

HH

NASCHRIFT

Een jaarverslag verschijnt noodgedwongen op zijn vroegst in het jaar volgend op dat waarover het handelt. Noodgedwongen ook kondigen zich op het moment van verschijnen weer nieuwe ontwikkelingen aan en de neiging is begrijpelijk om daarover eveneens te willen berichten. Dit klemt temeer in dit geval, waar immers twee ingrijpende zaken in de loop van 1973 zich hebben aangediend. Allereerst het reeds gedurende de jaarvergadering van 1972 aangekondigde rapport van de "werkgroep Donemus" uit het Geneco, inhoudende voorstellen tot een herstructurering. Vervolgens het verzoek van ondergetekende, op het moment van het schrijven van deze tekst nog algemeen directeur van Donemus, om per 1 januari 1974 van zijn taak ontheven te worden in verband met het aanvaarden van een nieuwe functie. Tot teleurstelling van die publiciteitsmedia die het voornamelijk van al dan niet vermeende controverses moeten hebben, zij hier vermeld dat beide hiervoor genoemde ontwikkelingen geen enkel oorzakelijk verband met elkaar houden. Zo is de nuchtere waarheid nu eenmaal dikwijls: te simpel om ervoor in de pen te klimmen.

Om nu bij het laatste te beginnen: het ligt in de bedoeling per 1 januari 1974 een driemanschap uit de staf van Donemus uit te nodigen tot een tweeledige taak. Enerzijds het waarnemen van de dagelijkse leiding van het bedrijf, anderzijds het voorbereiden van de nieuwe structuren. Dit wordt uiteraard gezien als een interim-periode, gedurende welke ondergetekende als adviseur zal blijven optreden. Uiteindelijk wordt zeer bepaald gestreefd naar een eenhoofdige leiding. Bedoeld driemanschap is als volgt gedacht: Nico Schuyt, hoofd van de afdeling copiïsten, zal in deze periode tevens de uiteindelijke verantwoording dragen voor de reprografie; Rogier Starreveld, hoofd van de afdeling informatie en propaganda, zal bovendien de documentatie en bibliotheek onder zijn hoede nemen; Paul Wiegmans, administrateur, wordt extra belast met het totaal van de personeelszaken.

Intussen is het bestuur reeds zeer diepgaand gedoken in de problemen van de herstructurering. Met alle gevaar verbonden aan het vooruitlopen op de feiten, ziet het er naar uit dat twee van de meest wezenlijke aspecten van Donemus, die tot nu toe te zeer met elkaar verweven waren om beide volledig tot hun recht te komen, definitief zullen worden gescheiden. Bedoeld zijn de aspecten documentatie en service aan de componisten aan de ene kant, commerciële uitgeverij aan de andere. Bovendien zal aan de componisten, die tenslotte de leveranciers zijn van het product dat Donemus verwerkt en bovendien de eerste belanghebbenden bij die verwerking, een aanzienlijk groter aandeel worden toebedacht bij het beheer van Donemus, in zijn beide aspecten. Verwacht wordt dat hierdoor het effect van vervreemding, waarover het Geneco-rapport spreekt, bij de componisten zal worden weggenomen en ook dat de sociale positie van de componist in het totaal van het culturele gebeuren meer tekening zal krijgen.

Het leek mij wenselijk om in het laatste jaarverslag dat onder

mijn directe verantwoordelijkheid werd opgesteld, het naschrift te reserveren voor deze toekomstige ontwikkelingen, daarbij de wens uitsprekend dat een en ander zonder kleeerscheuren zal verlopen. Een begrijpelijke wens, lijkt mij, voor iemand die gedurende bijna 24 jaar het wel en wee heeft mogen delen van een organisatie, die ongetwijfeld behoort tot de meest boeiende muzikale instellingen in ons land.

André Jurres
directeur.